

بدایع الحکمه ناصری

تشخیص بیماری‌های ریه و قلب از صوت ریه

تألیف

دکتر ژوزف دزیره تولوزان

مقدمه

دکتر محمد مهدی اصفهانی

به کوشش

رشید تفقید

سرشناسه: تولوزان، ژوزف دزیره، ۱۸۹۷-۱۸۲۰ م

Tholozan, Joseph Daesirae

عنوان و نام پدیدآور: بدایع الحکمه ناصری: تشخیص بیماریهای ریه و قلب از صوت ریه/ژوزف دزیره تولوزان؛ به کوشش رشید تفقد،

مقدمه محمد مهدی اصفهانی

مشخصات نشر: تهران: المعی، ۱۳۹۴.

مشخصات ظاهری: ۱۲۴ ص.

شابک: ۶-۱۱-۷۶۵۸-۶۰۰-۹۷۸

وضعیت فهرست‌نویسی: فیا

موضوع: نشانه‌شناسی (پزشکی).

موضوع: ریه ها - بیماری‌ها - تشخیص.

موضوع: قلب - بیماری‌ها.

شناسه افزوده: تفقد، رشید، ۱۳۵۸.

شناسه افزوده: اصفهانی، محمد مهدی، ۱۳۲۴- مقدمه نویس،

رده بندی کنگره: ۱۳۹۴ ف ۱۹/ت RC.

رده بندی دیویی: ۶۱۶/۰۴۷.

شماره کتابشناسی ملی: ۳۸۳۴۵۹۱

انتشارات المعی

آدرس: بلوار کشاورز خیابان عبدالله زاده کوچه زیبا پلاک ۴۰

تلفن: ۸۸۹۵۳۴۱۱

بدایع الحکمه ناصری تشخیص بیماری‌های ریه و قلب از صوت ریه

تألیف: دکتر ژوزف دزیره تولوزان

به کوشش: رشید تفقد و مقدمه استاد دکتر محمد مهدی اصفهانی

انتشارات المعی

چاپ: دانش پژوه

صحافی: آفرینش، لیتوگراف: زاویه نور

چاپ اول: ۱۳۹۴، شمارگان: ۶۰۰

شابک: ۶-۱۱-۷۶۵۸-۶۰۰-۹۷۸

قیمت: ۱۲/۰۰۰ تومان

حق چاپ محفوظ است

فهرست مطالب

۷	مقدمه: استاد
۱۰	بخش اول: مقدمه رشید تفقد
۱۰	۱- گذری بر تحولات طب و طبابت در دوره قاجار
۱۵	صورت اسامی معلمان دوره اول دار الفنون
۱۶	پزشکان و معلمین خارجی در ایران
۳۸	سایر پزشکان و اعضای گروه پزشکی خارجی در ایران
۴۱	۲-: تولوزان
۴۵	۳-: بدایع الحکمه ناصری
۴۷	۴-: مقدمه مترجم
۴۸	بخش دوم: بدایع الحکمه
۴۹	مقدمه مؤلف
۵۰	تشریح صدر
۵۳	تشریح بطن
۵۴	جزء اول در گوش کردن
۵۴	گفتار اول اصوات آلات تنفس
۵۴	مبحث اول اصوات زمان صحت
۵۴	فصل اول اصوات زمان تنفس
۵۵	فصل دوم صوت هنگام تکلم
۵۶	مبحث دوم اصوات امراض صدر
۵۶	فصل اول اصوات مرضی صدر به طریق کلی
۵۸	فصل دوم در اصوات نزله ریه
۵۹	فصل سوم در اصوات ذات الریه
۶۱	فصل چهارم در اصوات ذات الجنب
۶۳	فصل پنجم اصوات آنفیزم پلمونر
۶۴	فصل ششم در اصوات سل
۶۶	فصل هفتم اصوات استسقای جنب
۶۷	فصل هشتم صوت موجی صدر
۶۸	فصل نهم در اصوات نرف الدم ریه
۶۹	فصل دهم غانقرایای ریه
۶۹	خاتمه در بیان اصوات حلقوم
۷۱	گفتار دوم در اصوات قلب و عروق

۷۱	جمله اول در اصوات قلب
۷۱	مقدمه در اصوات صحتی قلب
۷۲	فصل اول در گوش دادن در ورم غشا خارجی قلب
۷۳	فصل دوم اصوات ورم غشا داخلی قلب
۷۹	جمله دوم در اصوات عروق
۷۹	مقدمه در حقیقت حرکت شریان
۸۲	فصل اول در قواعد مخصوص به گوش دادن به عروق
۸۲	فصل دوم اصوات صحتی عروق
۸۳	فصل سوم اصوات مرضی عروق
۸۶	گفتار سوم گوش دادن به شکم
۸۶	فصل اول در گوش دادن بر احشا بطنی
۸۹	فصل دوم در گوش دادن به رحم
۹۱	گفتار چهارم در گوش دادن به سر
۹۱	فصل اول در اصوات دماغ
۹۲	فصل دوم در اصوات اذن
۹۳	گفتار پنجم در گوش دادن اطراف
۹۴	جزء دوم در قریع اعضا
۹۴	مقدمه در تعریف و طریق کلی این عمل
۹۶	گفتار اول در قریع به ریه
۹۶	باب اول در طریق کلی و اصوات صحتی این عمل
۹۶	فصل اول در مراعات قبل از عمل
۹۷	فصل دوم اصوات صحتی ریه
۹۸	باب دوم در اصوات امراض ریه
۹۸	فصل اول در اصوات مرضی به طریق کلی
۱۰۲	فصل دوم در اصوات مختصه به امراض
۱۰۲	فقره اول در اصوات ذات الریه
۱۰۲	فقره دوم در اصوات سکنه ریه
۱۰۲	فقره سوم در اصوات سل
۱۰۳	فقره چهارم اصوات ذات الجنب
۱۰۳	فقره پنجم اصوات آنفیزم پولمونری
۱۰۴	فقره ششم اصوات اجتماع هوا و رطوبت در جنب
۱۰۴	گفتار دوم قریع بر اوعیه دم
۱۰۴	فصل اول در مراعات این عمل
۱۰۵	فصل دوم در اصوات صحتی اوعیه دم

۱۰۵	فصل سوم مرضی آنها
۱۰۶	گفتار سوم در قرع بطن
۱۰۶	فصل اول در مراعات قرع آن موضع
۱۰۷	فصل دوم در اصوات صحتی بطن
۱۰۹	فصل سوم در اصوات مرضی
۱۰۹	مقدمه در اصوات مرضی به طریق کلی
۱۰۹	جمله اول در اصوات کبد و مراره
۱۱۱	جمله دوم در اصوات طحال
۱۱۲	جمله سوم در اصوات معده
۱۱۳	جمله چهارم در اصوات معا
۱۱۴	جمله پنجم اصوات کلیه
۱۱۵	جمله ششم اصوات مثانه
۱۱۵	جمله هفتم اصوات رحم
۱۱۶	جمله هشتم اصوات صفاق و عموم بطن
۱۱۷	گفتار چهارم در قرع به رأس و گردن و ستون فقار و اطراف
۱۱۷	قرع به رأس
۱۱۸	قرع عنق
۱۱۸	قرع ستون فقار
۱۱۸	قرع اطراف
۱۱۹	جزء سوم در پرواسیدن اعضا
۱۱۹	اما مقدمه در تعریف و طریق کلی و فایده این عمل
۱۱۹	گفتار اول پرواسیدن آلات تنفس
۱۱۹	فصل اول لمس حلقوم
۱۲۰	فصل دوم پرواسیدن شش
۱۲۱	گفتار دوم پرواسیدن اوعیه دم
۱۲۱	فصل اول پرواسیدن قلب
۱۲۳	فصل دوم پرواسیدن رگها
۱۲۳	فقره اول جس آارت
۱۲۴	فقره دوم لمس آورده
۱۲۴	گفتار سوم پرواسیدن شکم
۱۲۴	مقدمه در مراعات وضع مریض و طریق کلی عمل
۱۲۵	فصل اول پرواسیدن آلات غذا
۱۲۷	فصل دوم پرواسیدن آلات بول
۱۲۸	فصل سوم پرواسیدن رحم و تخمدان

بسمه تعالی

بدایع الحکمه نمونه‌ای از کتب طب اروپایی در آغاز ورود و جایگزینی آن

در دوران به انزوا رفتن تدریجی طب سنتی و در سرآغاز جایگزینی طب اروپایی در نظام آموزشی پزشکی ایران، نام دکتر ژوزف دزیره طولوزان (تولد ۱۸۲۰-۱۸۹۷ میلادی)، به عنوان یکی از پزشکان فرانسوی و از اساتید مدرسه مبارکه دارالفنون که نقش مهمی در تعلیم محصلین طب داشته و مدتی تقریباً طولانی یعنی از سال ۱۸۵۹ تا هنگام فوت در ایران بسر می‌برد و به ارائه خدمات گوناگون پزشکی بویژه جراحی اشتغال داشت شهرت بسیار دارد بویژه آنکه وی هم بلحاظ عملکرد موفقیت‌آمیز و هم برخورداری از ویژگی‌های رفتاری خود توانسته بود عنوان حکیم باشی و پزشک مخصوص ناصرالدین شاه قاجار را نیز کسب نماید، شاید با چنین سابقه‌ای بود که فرزند وی نیز در جایگاه اولین رئیس انستیتو پاستور ایران حضور فعالی در عرصه خدمات پزشکی ایران یافت.

فاضل ارجمند جناب آقای رشید تفقّد که در زمینه تصحیح، بازبایی و احیاء کتب طب سنتی ایران نقش مهم و مثال زدنی دارند، این بار پس از نگارش یک مقدمه ارزشمند تاریخی در مورد ورود طب غربی به ایران و پیشگامان این حرکت، به بازخوانی اصلاح و بازنگاری کتابی با عنوان بدایع الحکمه ناصری که در حقیقت ترجمه فارسی تألیفی از دکتر تولوزان و در جایگاه یک کتاب درسی پزشکی سالها تدریس می‌شده است و موضوع آن تشخیص بیماری‌های تنفسی و قلبی به طریق سمع و لمس است پرداخته‌اند که برای پژوهشگران طب و تاریخ پزشکی نکات خواندنی و جالبی دارد.

اگر چه حکماء ما در گذشته از این مهم غفلت نکرده‌اند اما بهر حال نظم خاصی که در طبقه‌بندی مطالب و نگارش این کتاب در دوران گذر از طب مدرن دیده می‌شود جای تأمل و دقت دارد و شاید ملاحظه آن برای تألیف کتب مشابهی با بهره‌گیری از طب سنتی ایران و اسلام موجب انگیزش همتی گردد.

دکتر محمد مهدی اصفهانی

بهمن ماه ۱۳۹۳